

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Põhiõigused](#) > Põhiõigused Euroopa Liidus

Põhiõigused Euroopa Liidus

Põhiõiguste kaitsega tegelevad asutused ja põhiõigusi käsitlevad õigusdokumendid ELis

Õiguslikud vahendid

Põhiõiguste kaitse on ELis tagatud:

- liikmesriikides: ELi liikmeriikide põhiseadusliku süsteemi kaudu;
- ELi tasandil: [ELi põhiõiguste hartaga](#).

Harta:

- koondab ühte dokumenti kõik õigused, mis inimestel ELis on (isiklikud õigused, kodanikuõigused ning poliitilised, majanduslikud ja sotsiaalsed õigused);
- kodulehib need [põhiõiguste](#) kogumiks;
- hõlmab uuemaid õigusi, nt õigust isikuandmete kaitsele ja heale haldusele.

Lisateavet leiab [hartat käsitlevast rakendusest](#).

Vt ka komisjoni [strateegiat harta rakendamiseks](#).

Hartaga ei anta ELi institutsioonidele (Euroopa Komisjonile) üldpädevust sekkuda põhiõigustega seotud probleemide korral ELi liikmesriikides.

Komisjon saab seda teha üksnes siis, kui mängu tuleb ELi õigus, nt kui liikmesriigi meetmega kohaldatakse ELi õigust viisil, mis ei ole hartaga kooskõlas.

Asutused

Põhiõigusliku riive korral võite saada abi järgmistelt asutustelt:

1. Euroopa Kohus

Kui leiate, et ELi õigusaktiga rikutakse Teie põhiõigusi, võite pöörduda (üksikisikuna või organisatsioonina) kohtusse. Teatavatel tingimustel võib kohus sellise akti tühistada.

Euroopa Kohtusse ei saa aga otse pöörduda hagiaga teise üksikisiku või organisatsiooni või valitsuse vastu.

2. Euroopa Inimõiguste Kohus (Euroopa Nõukogu)

Selle kohtu poole võite pöörduda, kui leiate, et ELi liikmesriik on rikkunud [Euroopa inimõiguste konventsiooniga](#) tagatud põhiõigust.

Kohus tõlgendab [konventsiooni](#). See ei ole ELi instrument, kuid on kõikide ELi riikide jaoks siduv.

3. Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet

[ELi Põhiõiguste Amet](#) pakub ELi institutsioonidele ja ELi liikmesriikide valitsustele põhiõigustealast abi ja eksperditeadmisi ELi õiguse rakendamisel.

Amet kogub ja avaldab andmeid selle kohta, kuidas neid õigusi kõigis ELi riikides ELi õiguse kohaldamisel järgitakse.

■ Viimati uuendatud: 01/08/2025

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.